

Zatweefchu Awises.

Nr. 22.

Zettortdeenâ 2. Zuhni.

1860.

Awifchu-sinnas.

Zelgawa. Pirmôs waffaras fwehtkôs atnahze Zelgawâ no Stettines, Wahzsemnê, itt jaunâ lohti smuks dampfuggis ar wahrdu „Zelgawa“, fo Zelgawas dampfuggu-beedriba Stettinê likkuse taifht, un nu ikdeenâs brauks us Dubbulkeem, un arri prezzes-laiwas waddihs us Rihgu. Dhtôs fwehtkôs leels pulks lungu par lusti un griibedami isprohweht, fâ tas jaunâs fuggis ees, aisgahje us Dubbulkeem un tur islustejuschees waffarâ atkal pahnahze preezigi. Schahwufchi ar leeleem-gabbaleem un bijuschas wiffadas gohda un preeka parahdischanas. Arri ne truhle leels lauschu pulks, fâs flattijahs. Lai Deems dohd muhsu Zelgawas fuggim labbu laimi un labbus pelkus.

Behterburga. Muhsu angsta Keisera brah-lis, Leelwirts Nikolai Nikolajewitsch no Italias, Sprantschu un Wahzsemnes atkal pahnahzis Beh-terburgâ. Muhsu Keisera angsta mahte Maria Weodorowna, Leelwirtenes Glene un Maria atnahkufchas Sprantschu semmê, Liones pilfatâ, fur Keisers Napoleons ar fawu Keisereeni tuhda nofrehjuschi schihs 3 augustas atraitnes fweizinah. Tad Napoleons ar Keisereeni atkal braukufchi at-pakkal us Parisi. Napoleona 76 wezzais tehwa brah-lis Brinzis Jeronimus Bonaparte taggad dikti faslimmis un dakteri bihtahs, fâ wairs ne zelschotees.

Italia. Kaut no Neapeles gan wehl zittabi raksta, tad tomehr no Sizilias tahdas sinnas nahkufchas, fâs flaidraki rahda, fâ tur nu eet. Garibaldi ar Sizileeschu paligu wiffâs weetas uswar-rejis un tad dewees us Palermâs leelu apzeetinat u pilfatu, fur mahjo fahdi 180 tuhft. zilweki. General Lanza ar fahdeem 23 tuhft. saldateem gan bij fataisjees Garibaldi fakaut un labbi apzeetina-

jees, bet fad Garibaldi 27tâ Maiji taifjees pilfatu panemt, tad Palermâ iszehlees til leels dumpis, fâ to wairs ne warrejufchi fawaldiht, jo arri Garibaldi ar fawu spehku eelauses pilfatâ un nu pa eelahm til breefmigi un nikni fahwufchees, fâ Neapeles saldateem no pilfata bij ja-iseet un ja-ee-mettahs tannis stiprôs Palermâs krepostôs un zita-dellê. No turrenes un no Neapeles luggeem, fâs ohstâ bijufchi, General Lanza nu itt breefmigi Palermâs pilfatu lizzis bombardeereht un leelu fah-di pilfatam gan darrijis, bet ne warreis Garibaldi isdriht ahra, fâs taifjees nu to krepostu ar sturmi panemt. Tad zittu waldineeku weetneeki nahkufchi un darbojuschees til ilgi, fâmehr us 24 stundahm pameeru faderrejufchi. Nu gan dfrid, fâ atkal fahkufchi kantees, fâ Garibaldi winnejis un General Lanza ar 23 tuhft. saldateem fuggôs dewees un aisgahjis us Messinas leelo pilfatu: bet it flaidri wehl ne sinn, un tadeht stahstifim zittâ lappâ.

S-3.

Kreewusemmê effoht taggad 64 tuhftofchi schenki, 8500 leelas un 3800 masas brandwihna bohtes un 7500 brandwihna bruhschi, fur „fihwo“ wahra laudim par pohstu. Kreewusemmê effoht tai 1858tâ gaddâ par wiffam 30 tuhft. 274 laundarritaji bijufchi, no furreem effoht 6118 firgu sagli ween bijufchi un 419 laupitaji. Uggungreht effoht par wiffu leelu Kreewu walsti 1858tâ gaddâ 10 tuhft. bijufchi un par 22 milj. rubukeem fudr. fahdes padarrijufchi. Ahtrâ nahwê effoht mirufchi 14 tuhft. 245 zilweki, no furreem 1774 zilweki zaur brandwihnu nahwi atraddufchi, 1070 zilweki noflahpuschi, 698 palahruschees, 115 lak-lu nogrejuschees, 128 zaur nahwes fahlehm un 114 zilweki no trakkeem lohpeem fakohsti nomirufchi. Kreewusemmê effoht 791 apteeku nammi.

Wilna. Ne ween pee mums Kursemmé wiffas ehdamas un zittas leetas dahrgakas; bet arri zittas weetas, ká pa laudim dsird. Tà ne fenn Wilnas Awifes raksta, ka tur taggad 1 pohds fweesta 4 rubuli 75 kapeiki malfajohit. Un arri zittas leetas tur dauds dahrgakas, ir deenestneeki un algahdschi. „Zittai par to mehs preezajamees“ tà tee no Wilnas raksta, „ka fahribas beedrib a arri pee mums wairumá eet, un peedsehruschu zilweku jaw wairs ne dabbu ne buht redseht.“ Kaut ir no muhsu, prohti, Widsemmes un Kursemmes semnitehm tahdu preezigu sinu warretu drihs laudis laist, tad buhtu ir mums ko papreezatees.

Galanté isdrikkejoht ikkatru neddelu schogadd 1041 daschadas Awifes. Tee irr kahrigi pehz sinaschanas un gudribas.

G. F. S.

Amerika. Jaun-Jorke. Jau tanni pirmá braufschaná ar gaisa-fuggi bija leels pohsts La-Montena lungam ar Uaiso, par kurreem sawá laiká pehrn Awifes jaw stahstija, bet tomehr winnu drohschiba un leela gudriba, ne dewe winneem meeru, bet speede atkal jaunu gaisa-fuggi jeb luptballonu taifht. Schinni reisé winni dabbuja beedru, wahrdá Gaddofu, kurreu nehme arri lihds. Bagahjuschá gaddá 22trá Oktoberi Utertohnes pilsehtá wiffi trihs eefehdahs dauds lauschu preekschá, eeksch luptballona. Gaisá uszehlehs brihnum brangi un tiffle pawaddihts no skattitajem ar leelahm brehkschannahm „ar Deemu!“ No eefahkuma winni nehme sawu zellu us rihta puffi, no semmes 3 Calenderu juhdses augstumá un brauze tohti lustigi, dohdamami, ka winneem nu buhs isdewufees schi ohtra braufschana; bet til lihds ka usnahze nakts un fazehlahs leela wehtra, tad muhsu brauzejem bija atkal pohsts; jo wehtrai ne spehje pretti turretees, un tiffle tohti tahsu aisdsihtu us seemeli Kanadas tuffneschds. Winni nu fweede wiffu ahra no kugaga, ká: pahrtikku, apgehtru un waijadfigas leetas, lai fuggi warretu weeglakt nolaisf semmè. Ap pufsnakti ar Deewa paligu gan bija kaut ká tiffuschu semmè, bet luptballons bij isputtejis. Ohtra rihtá nu winni atraddahs pawiffam nepafihstamá weeta, leela meschá, kur dands deenas baddu

mirdami un straujas uppes pahreedami, tifflo pufs dsihwi usklibda us kahdeem mallas zirtejem. Schè nu winni sawu dsihwibu glahbe no badda un saltuma, un dabbuja sinnaht, ka no eedshwotajem winni effoht 140 juhdses un no tahs weetas, kur gaisá zehluschees, kahdas 300 juhdses tahtumá. Tà tad nu wiffu scho laiku Utertonas pilsehtá no brauzejem neko ne sinnaja, un wiffi jau dohdmaja ka irr beiguschees, kamehr beidsiht 19tá Nowemberi no Kanadas La-Montens pa telegrawu laide us Utertoni sinu, ka effoht dsihwi. Lai gan irr schi ohtra braufschana naw labbi isdewufees, tomehr schis wihs effoht wehl trakkaks palizzis us braufschanu pa gaisu, bet kad jaw nu zaur scheem diweem gaisa kuggeem wiffu mantu saudejis, tad nu mellejoht naudu us to salassiht, jeb arri grihboht eedohtees tanni beedribá, kas taifa taggad to wifselelako luptballonu, kas lihds schim taifts, ar kurreu sohlahs schinni gaddá braukt us Giropu pah wiffu leelo Atlantiku juhru. Tas leelais gaisafuggis ko taggad buhwejoht, buhschoht augstumá 350 pehdas, garrumá 673 un plattumá lihds 150 pehdahm. Lai nu taifa, lai taifa, bet redsefim moi isdohfees ween us Giropu atbraukt. Kad til ne eebrauz juhra.

L—p—g.

Sawada lauku fuhdoschana.

Wilnas Gubernementi dauds semmes lohpejt eenehmuschees sawus laulus fuhdoht, kad sehkla jau appalsch semmes. Jhpaschi winni to darra pee ruddens sehjumeem. Schi lauku fuhdoschana tohp no teem, kas to isprohwejuschi, tohti slaweta. Winni falla, ka smilts semmè, kur papreekschu pee wifslabbakas apkohpshanas til trihs graudus dabbutuschu, taggad sehklu ar plahuu kahriniu fuhdu aplikdami warroht dabbut lihds 10 graudeem. Tas labbums, kas no tahdas lauku fuhdoschanas zekahs, gan buhs tas: 1) Tur ne waijaga til dauds fuhdu, ká kad fuhdus ee-are. 2) Kad ruddeni flapdrankis un sneegs mehslus noskallo, tad wifslabbums semmè eefuhfdamees faknehm wairal labbuma dohd, neká kad fuhdi appalsch semmes irr; un daschureis til dsikli, ka tahs wirsejahs faknites

tohs nemas ne warr atfneegt. 3) Kad pawaffarâ fneegs no-eet, tad appafsch fuhdeem semme til ahtri ne atfuhst, un fehja tohp fargata no nahts salnahm; jo kad faule par deenu semmi no wirsus atkaufe, tad tee jaunee stabdini welkabs us augfchu, un isfchuiſchi aiſeet pohſtâ. 4) Kad pawaffarâ ſeemela = jeb rihta = wehſſch puhſch, kas daudsreis fehjas eekſch maſ deenahm iſpuhſch, rettas un melnas pataiſa, tad wirs fehjahm ſtabwedami fuhdi fehjs no tahdas maitaſchanaſ paglabba. Man leekabs ka ſchahdi labbumi no fehjs lauku fuhdoſchanaſ atlezz; til ſinnams waijag laika un walſas, ſawus laukus ruddeni pehz beigtas fehſchanaſ wehl fuhdoht. Ja fuhdu uſweſchana fehklaï neko ne ſlahde, ja par weenu un to paſchu weetu ne tohp brauktſ. Sinnams, fuhdus ne waijaga gabbalds atſtaht, bet plahni jo plahni iſahrđiht, lai dihgli warr zauri iſnahkt. Waggoſchana arri dauds ne ſlahde, bet peerulleſchana man ne leekabs til teizama effoht, zaur to, ka fuhdi tohp fadſihtu gubbâs. Rabba leeta irr, kad pawaffarâ us ſirneem plahnu ſahrtinu fuhdu uſleek, ſchee tad no nahts ſalnahm tohp iſfargati, un kad daſcheem gaddeem leels faufums irr, tad appafsch fuhdeem ſemme drehgna buhdama augſchana paſlubina. Zits muiſchneekſ arri Kurſemni prohweja kahdu daku no ſaweem laukeem tã fuhdoht. Muddeni iſrahđijohs ta fehja labbaka, ka zittur labbaka ſemme; bet ne mahku faziht, kahds tas gals bijis. Ja kahdam no muhſu Awiſchu laſſitajeem, kam prahts neſſahs us jaunu jo derrigu ſemmes = kohpſchana, patiſchana un walſas buhtu, warretu gan prohweht, un pehzal zaur Awiſehm mums ſinnamu darriht, kã gahjis“).

J. K.

Swilpe.

Kad es wehl maſs ſehns biju, tã ſtabſta Wrantlins, Seemel-Amerikas gudrais, teizamais wihrs, manni raddi us ſeemas = ſwehtſeem man ſchkinjoja

ſawju warra naudas. Es nu ne ſinnaju zittu neko darriht, kã tuhliht us bohti ſkreet un paijinas pirkt. Us eelas es ſatikku zittu ſehnu, kam ſwilpe bij un man ar to ſwilpoht tã patikke, ka es wiſſu ſawu nandu par to atdewu. Breezigs es pahrnahzu mahjãs un gahju pa wiſſeem kambareem mallu mallahm ſwilpodams; bet es drihs ar ſawu ſwilpoſchana wiſſeem zilwekeem apniſku. Tee man ſazzija, ka es par dauds par ſawu ſwilpi effoht aiſmaſſajis un ka es deſmit reis wairak par to nandu buhtu warrejis nepirkt. Es to nu arri atſinnu, un kad manni wehl par mannu mulkibu iſſmeheje, tad es no duſmahm ſahku raudaht un tee ſwilpes preeki pahrwehtahs par behdahm. Bet es no ſcha notikkuma nehmoſs mahzibu, kas mannim zaur wiſſu mannu muhſchu bij derriga. Kad man uſnahze ſahriba, kahdu ne-waijadſigu leetu pirkt, tad man arween eekritte prahtã: „Ne dohdi par dauds par to ſwilpi.“ Kad es jaw biju uſaudſis, tad es redſeju dauds zilwekus, kas par dauds iſdewe par ſawu ſwilpi. Kad es kahdu redſeju lepnus draugus mekſejoht, ar teem nandu iſſchkehrdejoht un ſawu gohdu un tiſkumu ſaudejoht, tad man eſſchahwahs prahtã: Tas par dauds par ſawu ſwilpi iſdohd. Kades redſeju ſiſtkuli, kas neweenam labbu ne darr, bet krahpi zil un kur tas warr, gribbedams arweenu nandu un nandu ſakraht, tad es dohmaju: Tu nabbaga wihrs, tu par dauds maſſa par ſawu ſwilpi. Redſoht tahdu, kas til preekeem un lihſgmibahm palſal dſinnahs un ſawu nandu un weſſelibu ne tau-pija, es ſazziju: Peekrahpts zilweks! tu par dauds iſtehre par ſawu ſwilpi. Redſoht tahdu, kas pehz mohdes un ſpohſcha apgehrba tiſkoja, jeb ar dahrgem ratteem un ſirgeem gribbeja braukt, jeb kas wairak iſdewe ne kã tas nopelnija un tapehz parradus taiſſija, tod es dohmaju: Tawa ſwilpe irr dahrgi aiſmaſſata. Un tã, kur es til ſkatti-johs, tur es redſeju, ka zilweki wiſſas ſawas nelaimes un ſawu gruhtumu leelaku daku paſaulk paſſchi zaur to ſataiſſija, ka tee ne proht to wehrtibu no leetahm noſwehrt, bet par dauds par ſawu ſwilpi aiſmaſſaja.

*) Ne ſinnu, wol tee, kas irr gudri mahziti lauku = kohpeji ſcho padohmu teſts par labbu.

„Bischn mahjas.“

(Belgams no Nr. 21.)

6) Warr ar schahm jaunahm bischn mahjahm itt weegli un itt drohschi sewim jaunus speetus eedabuhht arri tahdâ gaddâ, fur bittes paschas labpraht ne gribb behrenus laist, kâ pehn pee mums notizzees. To isdarra, kad atnemm no baggatahm faimehm schuhuus ar behrneem, ar jaunu mahtiti un kahdas tuhlfstoschas bittes. Gudrs Dzierzons tã katrã gaddâ fimitus jaunus speetus pats sewim fataifstis.

Woi Kursemmẽ zittur jau tahdas jaunã bischn mahjas taifstas, to ne sinnu. Pohpẽ zeen. daktera kungs Harnsens sewim lizzis tahdas taifst un kã tahs isfkattahs gau labpraht rahdihs tam kas ta-deht pee wiinu no-ees un luhgs*). H. R.—U.

Dsehraja alga.

Kahds brablihts frohgã labbi eedsehrees, ne spehje wairs mahjãs aiseet, eegahje steddelẽ un apgullahs wahgõs. Us pufsnahti pamohdees un reibumu isgullestis nu gribbeja mahjãs eet. Bet tawu nelaimi! tik lihds kã pakust un gribb no wahgeem ahra kahpt, leels putnu suns pee wahgeem tam skrapõs fruhstis un ne lau ahra kahpt; bet tã ka schis atkal meerigi gukt, tad suns wairs ne plehsch. Un tã

*) Jauna bischn gramata taggad tohp rakstta, un schi gaddã gan buhs dabujama.

winnam ar bailehm nu bij jagust, famehr rihtã nahze frohga meita sunni apsauze un wiinu islaide ahra. Pateesi labs suns, jo teizamõs par scho zilweku. P. S. r. . . g.

„Nehkenuma usdohschana.“

Kahds pagasta skohlmeisters prassija weenu no jaweem skohlas behrneem: „Behter! zil irr 2 un 1 kohpã?“ Behters: „3.“ Skohlm.: „3 un 1?“ Behters: „4.“ Skohlm.: „4 un 1?“ Behters: „dewini.“ Skohlm.: „Naw rihtigi; Behter, 4 un 1?“ Behters: „astoni.“ Skohlm.: „Mulkis, kad tu tschetrus reezemus maises effi apehdis, un tew mahte wehl weenu dohd, zil tad tew irr?“ Behters: „Nu, tad man deesgan!“ —ld.

Derrigi padohmi.

Pellejuma smakku un garschu no labbibas warr gluschẽ isdsiht, kad to ar ohglu pulweri fajauz un tad 2 neddekas leef stahweht. Behz tam labbiba ja-isfihja. Bet ta fajaukschana tik jadarra mehrena, un ne falnas laikã.

Maiji no pellejuma warr isfargaht, kad pee eemihzischanas mihtlai peeleeft kahdas pillites Lawendela uhdens, ko katrã apteeke warr dabuhht.

—ld.

S i n n a.

Mahkamas neddekas Awises gau wehl warreschu pats apgahdaht, bet tad ar Deewa scheltigu paligu tai neddelã preeksch jauneem Jahneem aiseeschu us Wahzjemmi un tiikai pahrnahlschu Septemberi esahloht. Diwt zeen. kungs atstahschu pa tam par muhsu mihtu Awischu apgahdatajem, kas no sirds puhlesees zil spehdami, un sinnu, ka zeen. raksttaji un lassitaji ar lebnu prahtu teefahs un ar pateixibu atsihs, ka schee gohda wihti Latweeschu labbad no miblestibas scho grubtu darbu usnehmusees srahdaht. Lai Deews kungs palihds! Bet palihdseet ir Juhs zeen. raksttaji, ar mihtu prahtu un atfuhteet wehl wairak rakstta scheem wihtreem par paligu, ne kã juhs mamim fuhrijuschẽ, ka teem nelahds truhlums ne warr uset tai laikã, fur pats ne spehschu peepalihdiseht, schur tur reisodams pa Wahzjemmi, kã nodohmajis darriht, kad Salzbrunnẽ un Kiffingẽ weffelibas uhdena deesgan buhschu dsehris. Magastnẽ gau ter labs krahjuminsch, bet tik dauds tuhlfstoschi 3 mehneschu laikã ir labbu leelu magastnẽ gau spehj istukschohht waffaras laikã.

Wehl luhdsu, lai zeen. raksttaji wiffas fawas dahwanas un rakstus nosubta Jelgawã, Awischu namnã pee Janischewska kunga, kas par Awisehm firsnigi subdidamees, labpraht wiffus rakstus fanems un eedohs Awischu gahdataju rohlãs. Zurpu arri nosuhteet tabs gramatas ar nandu, kas jums buhtu, kã lihds schim radduschẽ, pee mamim jafuhhta. Awises dabuseet par to kwitanzi. Lai Deews kungs itt wiffus pasarga un swehti un pahrnahscham dohd atkal sawu darbu ar jaunu spehlu un preeku sahht un waddiht. No wiffas sirds juhju draugs

Schulz.

B r i h w d r i k k e h t.

U w i s c h u

B a s n i z a s

Nr. 22.

peeliffums.

s i n n a s.

1860.

J a n n a s s i n n a s.

Deepaja. Pehrkonä Krohna-nowaddä irr 3 pagasta skoblas, weena Schkehdes un ohtra Zenkones zeemä. Abbas schibs skoblas stahw klahr pee juhremallas un peederr pee Deepajas Latw. draudsēs, tur wehl weena pilfata Latw. skohla irr. Pirmak minnetu skohlu preeksch kahdeem 12 gaddem, ar taggadeja Deepajas Latw. draudsēs zeen. mahzitaja gahdaschanu laudim par labbu eetaisija kahdās fainneeka mahjās, to augsts Krohnis ar wisseem laukeem preeksch skoblas atwehleja. Zenkones skohlu kas jaw wairak kà 30 gaddus stahw, un to arri taggadeijs draudsēs mahzitajs, preeksch kahdeem gaddem jo gruntigi eetaisija, scho waffar atkal labbi pahrbubweja. Schinni skohlä wezza wairs ne-spehjoscha skohlmeistera Puhzes weetä, kas 30 gaddus schi behrneem Deewa zekus mahzija, tillē nupat no augsta Krohna apstiprinahts, un no mahzitaja un draudsēs. Pleppju bijis skohlmeisters Klahws Uffing, eezelts. Lai Deews nu palihds schim wihram pee jaunu behrnu dwehselehm un pee prahta apgaismoschanas pareisi strahdaht. J. Sch—v.

Grohbinas basnizas aprinki, Preekules un Auder-Uffites draudse tillē tai 17tä swehtdeenä pehz waffaras-swehtku atswehtes (tai 25tä Septemberi) ta par Zahneem atstahjuscha wezza mahzitaja Emilia Hugenbergera weetä, jauns mahzitajs, kas lihds schim Pehsterburgä bijis, Gesselbergis wahrdä, no augsti zeenita General-Superdenta v. Wilsperla eewests. Pee schi swehta darba augstam Rungam palihdschuschi: Grohbinas zeenigs prahwests von der Launig, Dohrbes mahzitajs Katterfeld un Embostes mahzitajs Lundbergis. Lai nu Deews palihds wihna kalna strahdneekem jaunä wihna kalnä tizzigi un ruhpiigi strahdaht sew un draudsei par paleekamu swehtibu. G. J. S.

Augsch-Kurfemme. Ne tahlu no rohbescheem Kaunas Gubernementi irr pilfests ar wahedu Row-Aleksandrowa, zaur kureu, kad no Dinburgas brauz pa schosseju us Warschawu, irr zauri jabrauz. Tur irr Kreewu un ohtra masa kohla Kattofu basniza un jau senn gaddem eesahkta leela smukka muhra basniza, kas ar Deewa paligu nahkoshä gaddä tiks gattawa. Tai 3schä Augustä ifgaddus ture leelus basnizas swehtkus swehti, tur laudis no wissahm mallahm fanahk Deewu peeluhgt. Gaudrihs ifkats, kas us scheem basnizas swehtkeem pirmu reis bijis, tas apfoblahs swehti, ifgaddus nahkt, lamehr dschwo, sawai wesselibai par labbu. Tä tad nu ikweens ar leelu preeku to deenu gaida atnahkoht. Dauds, kas no tahleenes, jau tai 2trä August. d. waffarä sabrauz, un tad basniza kà bahst peebahkta ar laudim. Weena seewischa pee altara stahwedama no sawas kabbatas isnehme naudu un uslikke par uppuri, bet wiinna arri tuhdał mannija, ka zits pee wiinnas kabbatas peeduhras, kàlabbad wiinna ahtri to paschu rohku atkal atpallak kabbatä bahse raudsiht, bet nelo wairs ne atradde; jau zitta rohka 20 rubelus bija iswilluse. Täpat weenam puissim 30 rubl. un weenai meitai 8 rubl. isfogge. Weenai seewai, kas ar sawu behrnu par nakti rats gulleja, no rihta pamohdusees, sawu behrnu wairs ne atradde, bet 5 rubelus atradde tai weetä. Täpat weenai zittai seewai 5 gaddu behrus pasudde.

W—g.

Wihlestiba wairak eespehj ne kà bahrdšiba.

Hees' kà lehus nu mihtigs prahstuschi
Wisseem istikt labbat praht. Stender pasall. ar.

Klau! kas tur par dumpi? Breesniigi lahstu wahrdi — itt kà pehrkonä ruhzeeni un sibbina speh-

reeni — flann par lohgu ahrâ no masa, wezza nammina. Dsird lammaſchanu un gahnifchanu no pawairal eekaitinata wihra, dsird arri breeſmigu fleegſchanu no piktas un nitnas ſeewas. Utſkann breeſmigi btahwenni, naw nemas pehz zilweka balſa. Tur teefſham naw labbi! Gohdigi wezzaki aistaifa lohguſ un durwis, faſauz behrnus iſtabâ eekſchâ, lai tahdas ſaimoſchanas behrnu auſis ne eenahktu un winna ſirdis ne eemahjotu. Tiffai beſkaunigi un palaiſti ſehni — beſ tehwa un mahtes aplohpſchanas — ſapulzejahs barrôs un ar negantu preeku klaufahs, woi kahds wahrds arri winnu kaunam prahtam ne nogeldehs. Klau, klau! kâ ſeewa taggad eekleedsahs, bet — plauks! nu arri ſchauj wihram garx auſi un ſchis tai ar nuhju par galwu un mugguru dohd. Durwis ſprahgſt wakkâ, wihrs iſſkreij ahrâ, krahkdams un ſchnahkdams. Seewa pee lohga peekſrehjuſi — matti ſajaukti, deggunſ affinais — blauij wihram paſſak. Wihrs pamaſam us krogga puſſi aiſwellahs.

Tâ dſihwoja kallejs Ariſchjahnis ar ſawu ſeewu Annlihiſi gandraihs iſ no deenas. Kad kallejs Annlihiſi prezjeja, tad bija kâ apmahnihts no winnas ſarkan balteem waidsineem un jaulahm rohiſchu luhpirahm. Meitschas ſillâs azzis gan bij deefgan ſkattijees, bet ne til dauds eekſch winnas ſirds, lur til dauds ehrkſchki un dadschi auge. Bij niſklotâ un ſtiklotâ ſeewa un ja winnai til dauds kâ melns aiſ nagga atduhrahs, tad jau ahtraſi ne rimme, kamehr bij atreebuſees. Kallejs bij ſtiprôs un plezjohts wihrs. Winna plehſchu ugguns padarrija dſelſi mihtſtu jo mihtſtu, un winna leelaiſ ahmurs dſelſi wiſſadi pratte iſlohziht. Bet pee niſklotas ſeewas winna ſpehks bij par welti; Annlihiſe bij zeetaka par dſelſi un tehraudu. Wihleſtiba buhtu wairal geldejuſi ne kâ kullaki un palammas, bet ſchi dahrga manta kallejam pawiffam ne bija. Annlihiſe — ihſtena duſmu puhze — meſleja wihru aiſkaitinaht, lur til ween warreja. Kas par to? kad arri daudsreis ſilli ſtrihpainu mugguru dabjuja. Gan mahzitajs ar Deewa wahrdeem bahrgi rahje, gan pagasta teeſa ar pehreenu ſohdija, bet wiſs bij par welti. Tâ kad nu arri bij notizjees, kâ eefahkumâ peeminneju. Wihrs kroggâ nogahjis, us ſawahm eelarſuſchahm affinim wehl daſchu glaſſi

brandwihna wirſâ lehje. Ne bij brihnumſ, ka wiina waigi uſtuhkuſchi un ſarkaniſilli iſſkattijahs; azzis ſwebroja un mehle ſtohſtijahs.

Kahdu reiſ kallejs atkal kroggâ duſmu pilns atnahze un us benka gallu noſehdabs. Zitti krogga brahliſchi traakvoja pee galдина dſerdami un trumpe-dami. Schee ſahze kalleju ſohboht. Weens ſazzija: „Woi redſi, kalleja nopliffeti waigi kâ rohſe ſeed un iſpurinati matti kâ egle ſtahw. Ta irr gan labba mahtite, kas to proht darriht.“ Dhts teize: „Ja winna manna ſeewa buhtu, tad es kâ dohtu, ka winna wairs augſchâ ne zeltohs.“ Treſchais atkal: „Tihri ehrmi ar muhſu kalleju; buhtu labs wihrs, ja winnam til piktâ ſeewa ne buhtu. Lai buhtu ne ſinn zil trammigs ſirgs, wiſch proht tam pakawu peeiſt, bet preekſch ſeewas naw wehl tahdus lauſchhaus uſkallis.“ Tâ weens par ohtru kalleju un winna ſeewu iſſmeheje. Tahda walloda winnam ahtri duſmu ugguni jo ſtipru uſkuhre. Kâ plintes ſchahweens wiſch bij no benka augſchâ un pee galda klahk uſbtaudams: „Juhs lempji, kas jumſ par dalku garx mannu ſeewu? Ko juhs winnu tâ iſſohbojeet?“ Kallejs ar tahdu warru us galdu ſitte, ka glaſhes tſchinkſteja un trumpes danzoja. Bet wihreki arri bij tuhliht wiſſi kahjâs. Zits ar kullakeem par mugguru dewe, zits plikkeja, zits atkal ar pihpes zibbuku par galwu un azzim zirte. Gan kallejs warreni pretti turrejahs, gan weenu un ohtru mahtigi ſapluhze, bet ko tas weens pulkam padarrihs. Schee kalleju tâ ſadauſija, ka wiſch til knappi dſihws us mahjohm pahrwilkahs un waidedams gultâ apgullahs. Seewai bij leelu leelaiſ preeks wihru ſaſſitu un ſadauſitu redſeht un pee gultas noſtahjuſi, winnam tihteja. Bet wiſch us ohtru puſſi apgreefahs. Annlihiſei naw wehl deefgan; winna gribeja itt ſklaidri ſinnaht, kâ un zil ſpehreenus wihrs dabjujis. ſchi muddigi lihds kroggam aiſſkrehje, ſlimmo wihru weenu paſchu ſawâs wahtis aſtahdama. Krohdsineeze wiſſu gallu no galla iſteize un arri to ſazzija, ka wihrs ſeewu pahrtahdams tahdus ſitteenus dabjujis. Tê ſeewas preeki pagallam, winna palikke itt kluffa un laidahs bahlâ waigâ. Jau gahje prohjam, tad nahze atkal atpaſſak un luhdſe kroggdſineezi, lai winnai kahdu lahſiti wihna dohdohht.

To dabbujusi, winna steidsahs schigli us mahjahm. Affaru straumes par winnas waigeem pluhde un schehlums winnas sirdi la lausibt laussja. Un-
 lihse kluffu panehme audella luppatinu, tur wihtu
 eelehje, peggahje mihligi pee winna gultas un win-
 na wahtis fasehje. Za arri drufzin wihtu eelehje
 glahse un wihtam pasneedse sirdi atspirdsnaht.
 Seewa ne puschu plehtu wahrdinnu ne spehje run-
 naht, tik pilua bij winnas sirds, schnufftedama
 peeleezahs pee wihtu klahnt un fazzija: „Krischjahn,
 mihlkais Krischjahn! to es ne sinnaju, la tu manni
 tik fohti mihle. Peedohd man, ja es tewi tik dauds
 esmu apkaitinajusi. Nu gibbu labbotees. Sneedf
 man tawu rohlu!“ Kallejs rohlu dewe. — No ta
 laika wis eenaids un kildes winnu starpä bij pa-
 gallam. Krischjahnus un Unulihse la no jauna bij
 peedsimmuschji. Mihlestiba winnu dsihwi puschloja,
 pazeschana un lehnprachtiba winnu starpä mahjoja.

Isghlabbschana no leelahm breefmahm.

Pa schauru zekku, kurra labbaja puffed augsts
 kalns bij un kreisaja puffed leela uppe ruhze. —
 gahje kahds zekka-wihts. Peepepsi tas ceraudsija
 breefwiigu tihgeri ar ahtreem lehzeeneem tuwojotees.
 Zekka-wihts gibbeja zaur peldeschanu no redsamas
 nahwes glahbtees; bek tanni azzumirkli schahwahs
 us augschu uppe leels krolodils. „Ak, es nelai-
 migs zilweks!“ winsch brehze, „kur es tik skattohs,
 tur man sinnama nahwe!“ No bailehm pahrnems,
 winsch kritte pee semmes. Dihgeris jaw itt klahnt
 pee winna buhdams, lehze un eekritte uppe kroko-
 dilam teescham riklê. Kad zekka-wihts no isbai-
 lehm bij atpuhtees, tad tas, redsedams few isghlab-
 tu, kritte us zekkeem un pateize Deewam.

Gefsch tahm wisleelakahm behdahm ne wajag
 isfamist, bek palantees us Deewu. Daudskahrt
 tas, kas mums pirmä azzumirkli par pohstu un ne-
 laimi rahdijahs, pehz mums irr par isghlabbschannu.

J.....i.

Sluddinaschanas.

No Saksmaillas pagasta teefas tohy zaur scho
 sluddinaschannu wisseem teem, kas pee Saksmaillas pa-
 gasta peerakstitt un ahrspußs fama pagasta dsihwo, —
 tiklabd wihtschkeem la seewischkeem un arri ispietkeem

nekruschkeem, woi ar jeb bes passchem, — ta tag-
 gadeja peederreschana pee winna pagasta tabdä wihts
 usfazzita, la winneem nahkama pahraakstischanas termi-
 na tanni **23schä April 1861** pee sawas pagasta
 draudses, kad zittur ne pahraakstitohs un ne buhtu us-
 neimschanas simes lihdi **2tram Webruari** n. g.
 schreit voeneffuschji, buhs atpallat janahd un eerahdihst
 deenastis japeenemu. 2

Saksmailla, tanni 10tä Oktober 1860.

(Nr. 142.)

Peefehdetais: Freymann.

Scribweris: W. Kronberg.

Us Zalgawas Krohna grunts aprinka waldischanas
 pawehleschannu no 30ta Augusta 1860 Nr. 1489, tohy
 wisseem pagasta lohzeleem abju kahrtu, kas pee teent
 Krohna pagasteem **Prawingu** muischas pagasta teefas
 aprinka, prohti: **Slampes, Prawingeem, Dsche-
 lejas, Dummes, Wihtschenkes** un **Nawes** peerak-
 stitti, un ahrspußs pagasta dsihwo, weena alga, woi ar pass
 jeb bes passes, zaur scho zeeti pawehlehts, sawu tag-
 gadeju peederreschannu pee saweem pagasteem par **Wahr-
 tneem** f. g. uestelt, sawu peerakstischannu pee zitteem
 pagasteem isdarriht nu tahs wajadstigas usneimschawas-
 simes lihds **2tram Webruari** n. g. pee schihs paga-
 sta teefas peenest, woi, kad to ne isdarritu, sagaidiht la
 winni par **Zurgeem** n. g. no teefas puffed prespeesti
 klubs, tannis pagastis deenestu nemt, pee furreem winni
 peederr. To buhs wehrä list! 1

Prawingu pagasta teefa, tanni 10tä Septemb. 1760.

(Nr. 317.)

No **Sarkanmuischas** Krohna pagasta teefas tohy
 pehz Kuldigas sambara-waldischanas pawehleschannu wis-
 seem pee teem Krohna nowaddeem: **Sarkanmuischas,
 Biltenes, Ushawas, Rizes, Wentspils-** un **Bil-
 tenes-meschakunga, Wentspilskunga, Wentspils-
 Biltenes-** un **Ushawas-basnißkunga-muischas** pee-
 derringeem draudses lohzeleem ne wihtschku un see-
 wischku kahrtas, la arri teem atpirtkeem nekruschkeem,
 kas ahrspußs fama nowadda ar passchem jeb bes pas-
 schem dsihwo, zaur scho sluddinaschannu usfazzihst,
 lai winni schê tahs usfaklamas-simes fanemm, tahs
 usneimschanas simes lihds **2tram Webruari 1861**
 schê peenest nu pee zitteem nowaddeem sewi leel pee-
 rakstitees; un las to ne klausibs, tas lai gaida, la pa
Zurgeem 1861 winneem schê taps deenasta weetas
 eerahditas un passet tad waitf ne dabbuhs. 3

Sarkanmuischä, tai 14tä Oktober 1860.

(Nr. 729.)

Paq. wezz. Jakob Kaustohn.

Teef. scrib. G. Steinhansen.

No **Kurischu** Krohna pagasta teefas tohy us **Kur-
 schu** muischas waldischanas iswehleschannu wisseem pee
 Krohna muischas **Kurischkeem** peederriigeem zilwekem, nu

wibrifchku un feewifchku abbas fahrtas, turklast arri ispirkteem uferufcheem, kas taggad ar jeb bes paf-
fehm ahruufs fawa pagasta dšbw, usteikts, un
tur flabt usdohts, fawas usteikšchanas šhmes bes fa-
wešchanas šchē fanemt un likkumōs noliktā laikā libdš
2tram Webruarim 1861 tahs wajadšigās usnem-
šchanas šhmes par winnu peerakšifchannu pee zitteem pa-
gasteem, pee schihs pagasta teefas peenešt, — ar to pee-
draudeschannu, ka tee, ja tā ne isdarrihs, pehz likku-
meem, woi nu bes winnu libdšgribbeschanas pee zitteem
pagasteem taps peerakšifiti, jeb winnu taggadejā pagastā
deeneštu nemt, no teefas puffes peespeesti. 3

Kuršifchū pagasta teefā, tai 14tā Oktobērī 1860.
(Nr. 1128.) Pag. wezz.: M. Dschipner.
Teefas šfribw.: Grube.

No Grenwaldu Krohna pagasta teefas teef wif-
feem pee tabm Krohna = muifcham Leelas-Wridrifku-
muifšas, Grantelumuišas, Grehnwaltnuuišas,
Sohdumuifšas un Emburgas, Sahles-Meschakunga-
muifšas peederriigeem pagastā-lohzelteem no wibrifchku
un feewifchku fahrtas, kas, weenaiga, ar jeb bes
pafsehm, ahruufs fawa pagasta dšbw, zaur šcho
teefas fluddinaschannu pawehlehts, fawu libdšschinnigu
peederribu fawcem pagasteem par **Mahrtineem 1860**
atfazzicht, fawu pahrrakšifchannu pee zittas draudes
isdarriht un tahs peeklahjigās usnemšchanas-šhmes libdš
2tram Webruarim 1861 pee schihs Grenwaldu
Krohna pagasta teefas nodoht, jo kas šcho pawehleschannu
ne ispidihs, par Zurgeem 1861 tiks zaur teefas ap-
gabdschannam peespeests, fawā libdšschianiga pagasta
deeneštā eestabt. 2

Sabli, tanni 7tā Oktobērī 1860.
(Nr. 968.) Pag. wezzaf.: Jakob Mohsteneek.
Krohna teefas šfribw.: Unbehann.

Us Zalgawas Krohna grunts aprinka-waldišchanas
pawehleschannu no 30ta Augusta f. g., Nr. 1489, tohy
wiffeem pagasta lohzelteem abbeju fahrtu, kas pee teem
Krohna pagasteem Brambergu muifšas pagasta teefas
aprinka, proht: **Bezžas-Platohnes, Wehtrasmui-**
šas, Brambergumuifšas, Kaschirmuifšas, Zeh-
kabamuifšas, Jaunas-Platohnes, Palzgrawes un
Uhsinu muifšas peerakšifiti, un ahruufs pagasta dšbw,
weena alga, woi ar passī woi bes passes, zaur šcho
zeeti pawehlehts, fawu taggadeju peederreschannu pee fa-
weem pagasteem, par **Mahrtineem f. g. usteikt**, fa-
wu peerakšifchannu pee zitteem pagasteem isdarriht un
tahs wajadšigās usnemšchanas-šhmes libdš **2tram We-**
bruarim n. g. pee schihs pagasta-teefas peenešt, woi,
šad to ne-isdarritu, sagadiht, ka winni par Zurgeem
n. g. no teefas puffes peespeesti kuhš, tannis pagastōs
deeneštu nemt, pee furreem winni peederr. To buhs
wehrā nemt! 1

Brambergu muifšas pagasta teefā, tanni 2trā Sep-
tembērī 1860.
(Nr. 1123.)

Dohbeles turgus schogadd us mandagu tanni
31mā Oktobērī taps noturrehts. 1

Tuffšas muizas preesch kahpostu eetaifšchanas
iohy pahrdohšas **Sepekera** lunga nammā us turgus pee
Zinowśka. 1

Wiffa prezze ta nomirufšcha Zalgawas kaupmanna
Jahna Neulanta, tā glabšhu un porzlahnes leetas,
behrnu spehle (paijinas), un wiffadas zittas leetas Zel-
gamā tanni bohtē appalsch garras bohnu-riudas (Kolo-
nadehm) usruhmeschanas un islibdšinaschanas labbad
par to lehtaku malfu tohy pahrdohšas no 1

Jahna Neulanta mantineekcem.

Kabhibas un prezzu turgus Mihgā tai 22. Oktobērī un Seepajā tai 22. Oktobērī 1860 gaddā.

Malfaja par:	Mihgā.		Seepajā.		Malfaja par:	Mihgā.		Seepajā.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Tšhetw. (1 puhrū) rudsu 190 libdš	2	—	2	—	1/2 puddu (20 mahrz.) dšesses	1	—	1	10
1/3 " (1 ") kweefchū 350 —	3	60	3	50	1/2 " (20 ") tabafa	1	25	1	40
1/3 " (1 ") meefchū 165 —	1	75	1	80	1/2 " (20 ") schifhtu oppuru	—	—	3	—
1/3 " (1 ") ausu . 115 —	1	25	1	—	1/2 " (20 ") schah. zubtu gaff.	2	70	2	—
1/3 " (1 ") štruu	2	—	2	50	1/2 " (20 ") frohna linnu	2	50	2	—
1/3 " (1 ") rūnju rudsu mit.	2	20	1	90	1/2 " (20 ") brakta linnu	1	60	1	20
1/3 " (1 ") rūnju 250 —	2	70	2	50	1 muzzu linnu schftu. . . 7 libdš	14	—	9	—
1/3 " (1 ") " kweefchū mit.	4	60	3	75	1 " šlku . . . 10 —	10	50	9	50
1/3 " (1 ") meefchū putraim.	2	70	2	50	10 puddu farkanas fahšs . . .	5	50	4	60
10 puddu (1 hirlawu) seena . . .	4	—	2	50	10 " baltas rūnjas fahšs . . .	5	—	4	60
1/2 " (20 mahrz.) šweefsta 370 —	4	—	3	80	10 " " šmalšas " . . .	5	—	4	60

Šfribw dšfšekt.

No juhrmallas-gubernemēnts augštās waldišchanas puffes: Collegionrath G. Blaeſe, Jenſor. Zalgawā, tai 24. Oktobērī 1860.
No. 180.

Uwifchu

Miffiones

Nr. 22.

peeliffums.

Siinas.

1860.

XLII. Bar Deewa walstibu paganu starpá.

11. Awrikas wakkara-puffes malla.

(4)

Jes. 42. 7. 8. Atwert tabs azzis ta allu, un tohs faistitus iswedd no zeetuma un no ta zeetuma namma tohs, kas tumfiba fehsh. Es esmu tas Kungs, tas irr mans wahrds, un mannu gobdu es zittam ne dohshu, neds mannu flawu teem el-teem.

Ar scheem wahrdeem Deews tas Kungs klandfina pee illatras zilwela firds, kas irr atfwabbinata tappusi no tahn wiffugehtalahm faitehm, prohti no grehka, nahwes un wella warras, ka tahdai buhs gattawai buht un ar wiffu spehku dshtees arri zitteem, kas wehl irr faistiti, atfwabbinafchanu gabdabt eeksh Kristus Jesus ta Pestitaja, ta grehku deldetaja un nahwes waretaja, kas nahzis pafaulé, wella darbus isahrdinabt. Bet schee paschi wahrdi arri irr preezinafchanas wahrdi teem, kas tahdas grehtas faités wehl irr faistiti, ka tas Kungs winnu atfwabbinafchanu un pestifchanu gabda. Schee wahrdi, no pirma galla atskannejuschi no Jesajasa ta praweescha muttes, irr atskannejuschi ir pee teem kristiteem, ir pee teem tumfcheem Moheu paganeem Awriká, winneem to miffiones darbu no Deewa puffes uswehledami, scheem tabs firdis atwerdami, scho darbu un publiu peenemt par dwehfeles pestifchanu. Ihpaschi dauds Deewabihjigas firdis Enlanté un Seemel-Ameriká schee wahrdi ar fawa Deewa spehku parahdijufchees, un tee tohs pamohdinajufchi ar wiffu spehku par teem nabbaga paganeem, kas pahz zitteem irr grehti faistiti tiklabb pee sawas garrigas, ka pee sawas laf-

zigas buhschanas, tas irr pee teem Nehgereem. Un gohds Deewam ne pawelti schis tizzibas darbs pee winneem ne irr bijis neds buhs us preeffchu. Bar to schoreis miblee miffiones draugi, jums warram preezigas siinas doht, kad nu taifamees apluhloht tabs weetas, ko fauz par Sierru Leoni un par Liberiau.

No Senegambias, ko winnu reis dabbum ap-luhloht un kur ar preeku redsejam, ka, jebshu zaur dauds behdahm un breefmahm, tomehr ta Kunga gaischums tumfiba fahzis atspihdeht, — no Senegambias mehs schoreis dohdamees tahkt par Awrikas wakkara-puffes mallas, tur, kur schi malla ar leesu lihkumu greechahs us rihta-puffi. Tè muhsu jauná Awrikas lantkahrte useeset lehti scho jubras lihkumu, ka wirsej puffu nofauzi par Wirf-Gineu, to appafscheju par Appafs-Gineu. Wirf-Ginea gare jubru issteepjahs 400 jubdses garrumá, un tè ihpaschi wehra leekamas dallas irr papreefsh Sierras Leones jubmalla, pa tam Liberia jeb Lipparn-, Sohbu-, Selta- un Wehrgu-jubmalla. Bar wiffahm schahm ihpaschahm semmes dalfahm taggad mums jastahsta, ka tur tas miffiones darbs irr strahdabts, un kahdus auglus winfsh fanehmis.

Gr.

(Zurpliam wairaf.)

Bar tahn pasuddufschahm awim no Israëta mahjas.

Juhs, mihti brahki, effat eefahlfufchi mihtligi gabdabt par teem nabbageem, kas wehl fehsh tumfiba un nahwes ehná, Juhs samettat sawas dahwanas, lai schee arri dabbutu mahzitajus un flohlmeisterus; juhs pahz winneem pazellat sawas roh-

fas un firdis, to Kungu peesauhdami, ka wiansch gribbetu mahjas un firdis atwehrt tai preezas mahziboi wiffas mallu mallas. Zuhd lasseet ar preeku tahs sinnas par paganu atgreeschanu. Bet m. br. woi tad juns firds ne filst, skattotees us tahm pasudduschahm awim no Israëla zilts, kas preeksch juhfu azzim staiga fawâ firds-eeppreezina-schanâ. Woi tas wezzais Sihmeans ne fazzija, no fw. Garra dsihts, Kungs, lai nu taws kalps mee-râ aiseet, jo mannas azzis tawu pestifchanu redse-juschas, ko tu preeksch wiffseem laudim effi fataisijis; weenu gaismu tohs paganus apgaismoht, un taweem Israëla laudim par slawu.

Woi Deews ne gribb, ka wiffseem zilwekeem buhs nahkt pee Jesu atsihschanas? Woi Zuhdu tauta naw ta wezza isredseta tauta? Woi no win-nas naw peedsimmis pehz tahs meefas Kristus, augsti teizam muhschigi? woi swehti Apustuli ne bija arri no Zuhdu tautas? woi muhsu Pestitajs arri winnus ar sawahm affinim naw atpirzees par sawu ihpafchumu?

Un lai wehrâ leekam swehtu Apustulu darbu. Schee aisween wiffpirmal gahje pee Zuhdeem, un scheem to preezas mahzibu no ta atnahkscha Pestitaja pasluddinaja. Arri Bahwuls, paganu Apustulis, greesahs aisween papreeksch pee Zuh-deem; tiklai tad, kad schee pawiffam nizzinaja to schablastibu eelsch ta Kunga Jesus Kristus, nokrat-tija pihschtus no sawahm lahjahm un gahje pee paganeem.

Mehs no ta mahamees, ka muhsu Pestitajs gribb, ka ne ween paganeem, bet arri Zuh-deem to Ewangeliumu no Jesus buhs sluddi-naht.

Woi arri sinneet, ka wehl wairak par 10 milj. Zuhdu dsihwo pasaulê? Un Deewam schehl, lihds schim schi nabbaga tauta pahleeku dauds irr iszee-tust no kristiteem laudim. Un dauds laudis, kas irr kristiti us Jesus wahrdu, dohd Zuhdeem teem apgrehzibu ar sawu besdeewigu dsihwoschanu. Kad tapehz Zuhdus gribb atgreesst un pasklubinacht Jesum tizzeht, tad schee albild: eita un atgreesseet papreeksch sawus besdeewigus braktus, kas sweht-deemu ne swehti, sohj, mello, neschkishtiba dsihwo.

Bes tam Zuhdi arri mahzajs no saweem mahzitateem, teem Rabbineem, no sawahm deenahm muhsu augsti teizam Pestitaju sainmoht un nizzinacht. Woi tad brihnums, kad schee, to wil-tigu peenu no behrnu lahjahm dserdami, muhsu Pestitaju ta pulgo.

Bet juhê prassait, woi tad winneem wezzas Testamentes naw, kas tak leezibu dohd no ta nahkama Pestitaja, kapehz to ne lasse? Ak laut tur Jesu melletu. Bet to mas darra. Jo dauds, wiffswairak no teem baggateem, wiffadâ pasaules gudriba mahziteem Zuhdeem irr pehdigi attrahpuschees no sawas tehnu tizzibas, ehd juhku galku un kâ Pilatus prassa netizziba: „Kas irr pateesiba.“ Kahds baggats Schihds mahzitam, kas ar scho runnaja par to apsohliku Pestitaju, atbildeja, fudeaba rubuli no leschas iswelkoht: „Schis irr mans Pestitajs, man zitta Pestitaja ne wajjaga.“

Zitteem, wiffswairak nabbageem un mahziteem, wezza Ebreeru Bihbele pawiffam fwefscha grahamata irr paliklusi. Zaur ko tad? Tapehz ka tee Rabbineeri diwi simts gaddus pehz Kristus dsimschanas gluschi jannu grahamatu Bihbeles weeta irr farakstijuschi, ko par Talmudu nosawz. Schinni grahamata irr gan da'chas labbas mahzibas ko no muhsu swehtahm grahamahm irr aienehmuschî, bet arri dauds aylamibas tur eelschâ; un wiffswairak dauds breefmitigas saimofchanas prett muhsu Kungu Jesu Kristu tur lassamas. Bet Zuhdu Rabbineeri par dauds gohda scho no zilwekeem taistitu grahamatu, fazzidami: „Bihbele irr kâ uhdens, bet Talmuda til falds kâ wihns. Kad nu Talmuda grahamata to zellu us debbesim plattu un weeglu apraksta, ta kâ zilwekeem pahkt, tad Zuhdi arri no schahs grahamatas ne gribb lehti schkirtees. To Deewa alku, Bihbeli, irr atstahjuschi, un sawim pascheem irr rakluschi affas, zauras affas, kas uhdeni ne turr.

Bet juhê prassait, woi tad lihds schim neweens naw dohmajis us Zuhdu atgreeschanu? Nu klau-faites! Wezzas Rattoku saikds arri Wahzemmê un zittas kristigas sammes mas kristigu lauschu irr dohmajuschi us Zuhdu tautas atgreeschanu. To gan dauds labbaki sawratte, scho nabbaga tautu; kâ no Deewa nolahdetu, mohzigt un spaidiht, nepateesigi

abfuhdeht, zeetumâ eelikt un neschehligi nokaut. Bet muhsu tizzibas tehws Martin Lutters bija tas pirmais, kas sawus brahsus skubbinaja, ar tahm pasudduschaum awim no Israëla zilts laipnigi runaht un winnus labbi Deewa wahrdoos mahziht; jo tad warrbuht isdohschotees, kahdus pee Jesus pee-labbinaht.

E. K—r.

(Turplifam wairaf).

Kahdas sinnas par Kihnas missionari Kaheli Gizlawu.

Pehrnajag adda Missiones sinnu pirmâ, ohtrâ un trefchâ Nri lassijam par Kihnas leelo missionari Kaheli Gizlawu, kas ne-apnizzis schinni leelâ missiones druwâ strahdaja, kamehr tas Kungs winnu no schihs pasaules isaizinaja. Schinni reisê gribbu pastahstihht, kâ Deews zaur sawa Garra spehlu Gizlawu aizinajis un par derrigu kalpu padareijis. — Kahelis Gizlaws peedstimme Pruhshu semmê, lai 1mâ Juhni 1803schâ gaddâ. Winna wezzafi bij nabbaga kautini. Masu nosubtija skohlâ, pehz leelaku pa-auguschu aisdewe pee kahda reh dineeka ammatâ. Tur winsch ar kahdu mahzitaja dehlu eepasiunahs un abbi palikke sawâ starpâ leeli draugi. 1815tâ gaddâ, pehz pabeigta Sprantschu kaza, nahze Pruhshu Kehninsch no Barises kâ uswarretajs us mahjahm. Laudis sawu mihtu semmes-tehwn ar gohdu un gamileschanu apweizinaja. Nri Stettines pilfatâ gaidija Kehninu. Gizlaws ar sawu draugu farakstija gohda dseesmu, ko Kehninam pasneedse, kad schis patlabban rattôs kahpe. Kehninam dseesma labbi patikke un winsch pehz dseesmas farakstijajem waizaja, bet abbi sehni bij aismukluschi prohjam, baididamees, ka nu flikti eeschohht. Sebbâ walfarâ abbi trihzedami un drebbedami pahrnahze mahjâs, bet tuhliht arri bij saldati klahht, un aisdwedde abbus pee Kehnina. Pui-scheem bij nu jo leelas bailes; tee buhtu labpraht atkal kahjas laiduschu walfâ, bet no saldatu roh-fahm ne warreja isisprukt. Kad tohs us Kehnina naktskoheteli nowedde, winsch jau bija apgullees, bet tas sawam atjutantam bij pawehlejis, lai kat-râm no scheem sehneem 4 dukatus dohdohht, un lai iswaizajohht, kas winni esseht. Sehnu bailes pahr-wehrtahs par leelu preeku. Bet wehl wairaf. At-

nahze no Berlines grahmata, ka Kehninsch par mahzitaja dehlu gabdashohht, ka winsch warroht studeereht, un Gizlawam to sinnu atlaide, ka arri winnu ne buhschohht aismirst. Gads pehz gadda aischgajja, bet Gizlaws wehl neko no Kehnina ap-fohlitas schehlastibas ne bij dabujis. Winna draugs jau fenn us Krohna maksu studeereja. Giz-laws bij jau 18 gaddus wezs, tad zittadi notikke. Kehninsch dabujja grahmatu no missionara Re-nius, kas Indijâ pee paganeem strahdaja. Winsch Kehninam sinnu dewe no sawa swehtita missiones darba Indijâ un luhdse, lai arri winsch pee schi darba peepalihdohht; bet itt ihpafchi lai par Berli-nes missiones skohlu gabdajohht, kas patte wehl ne eespehjoht missionarus us paganu semmehm aischub-tiht. Kehninsch par scho grahmatu lohti preeza-jahs, bet arri deesgan ne warreja isbrihnetees, ka sawâ muhschâ nekad no Berlines missionaru skoh-las ne bij dsirdejis. Winsch par to sawus mini-sterus waizaja, bet arri schee no tam itt neneeka ne sinnaja pateikt. Kehninsch aischubtija atjutantu missiones skohlu labbi apstattiht un winnam par to skaidru sinnu doht. Atjutants mahjâs pahr-nahzis, stahstija, ka schi skohla jaw preeksch 20 gaddeem no Deewabihjiga mahzitaja eezelta, dauds jauneklus par missionareem mahzohht un tohs wiffâs mallâs par Kunga wehstinescheem isfuhthohht. Keh-ninsch skohlu baggatigi apdahwinaja un Kaheli Gizlawu fohlja skohlâ suhtihht, lai par missionari mahzotees. Wezzais mahzitajs par Kehnina bag-gatahm dahwanahm gan lohti preezajahs, bet arri-gauschi sawâ firdi noslumme. Winsch lihds schim bij kluffu un tizzigi missionaru skohlâ darbojees, til tahdus peenehmis, kas no Deewa sw. Garra us to bij dsihtu un skubbinati. Deews sinn, woi tam, ko Kehninsch suhtihhs, arri firds ihsteni il-gosees par paganu mahzitaju palikt? Bet Kehnina labbu nodohmaschanu ne warreja atstumt; bij japee-nemm. Kad Gizlaws skohlâ atnahze, tad wezzais mahzitajs winnu skubstidams apweizinaja: „Effi fweizinahts, mihtois brahl. Bet woi tu arri sinni, ko tu schê gribbi darriht?“ „Es gribbu schê par war-renu runnataju mahzitees, atteize Gizlaws.“ „Schê gan naw ta weeta, bet nahz til man lihds,“ tâ fazzija firmgalwis nopuhsdamees, aisdwedde winnu

pee Deewabihjigeem lautineem un eerahdija tam lohteli; jo missionaru skohlā wairf ne bij ruhmes. Drihs wehl atgaddijahs ohtis, kas arri ar winnu lohpa mahjoja weenā istabā. Gizlāws duhschigi mahzijahs; wiusch gribbeja sinnaš un gudribas fawā galwā kā leeschus eeleet. Wiina beedris — kas wairaf mahjeja — bij winnam par leelu palihgu.

(Turwitkam beigums.)

Sluddinaschanas.

No Grohbinas pilfata Kemmerejas wisseem tohy isfluddinabts, kas Grohbinas leelas pilfata meschafarga mahjas ar wairaf ne kā 30 pubra-weetahm us 12 gadgeem no Jurgeem 1861 l hds Jurgem 1873 us arrenti taps isdohtas wairafsohlitajam, un ka sohliſchanas pirmajs terminsch wolitts us **10to** ohtrais us **14tu** **Novemberi 1860** pufodeenā pulstien diwrazmitōs. Tālabbad wiſſt tee, kas schinnis terminōs gribb lihds-sohliht, toj usajinati, terminā amahlt pee Grohbinas pilfata Kemmerejas, un kad dabbuschē sinnaht, ar tahdu kintrakti schihs mahjas tohy isnohmetas, fawu sohliſchannu pehz liffumeem isteilt. 1

Grohbinas pilfata Kemmerejā tannū 24. Okto. 1860. (Nr. 45.)

Teefas appalschrafti.

Darru sinnamu, ka fawu bekkexu jeb maises zepſchanas weetu no Brauera namna us Dohbeles wahrteem Leelajā eelā **Weimanna** namnā, blakkam **Weidemannam** un prettim **Herrmannam** kunga bohretim esnu pohzeblis. Lubdsu draugus pee mannim mail nemt un sohlu tohs tā kā lihds schim apdeenht. 1

Karl Friedrich Nehl,

Bekkeru meisteris.

No Saksmaffas pagasta teefas tohy zur scho sluddinaschannu wisseem teem, kas pee Saksmaffas pagasta peerakſiti un ahrsopus fawa pagasta dshwo, — tiffabb wihrischkeem kā seewischkeem un arri ispiſtkeem nekruschkeem, woi ar jeb bes passchēm, — ta taggadeja peedereschannu pee wiina pagasta tabdā nihš usfazita, ka winneem nabkama pahrrakſiſchanas terminā tannū **23schā** **Aprili 1861** pee sawas pagasta

draudses, kad zittur ne pahrrakſitōhs un ne buhtu us-nemſchanas ſhmes lihds **2tram** **Webruarim** n. g. schein weeneſſuſchi, buhs atpalkat janahl un eerahdijts deenastis japeekemm. 1

Saksmaffā, tannū 10tā **Oktoberi 1860.**

(Nr. 142.)

Peefschdetals: Freymann.

Schriberis: W. Kronberg.

No Sarkanmuischas Krohna pagasta teefas tohy pehz Kuldigas kambara-waldischanas pawehleschannu wisseem pee teem Krohna nowaddeem: **Sarkanmuischas, Piltenes, Uſchawas, Lizeses, Wentſpils** un **Piltenes-meschakunga, Wentſ-pilskunga, Wentſpils, Piltenes** un **Uſchawas-basnizkunga-muischas** peederigeem draudses lohjeſkeem no wihrischku un seewischku kahrtas, kā arri teem atpiſtkeem nekruschkeem, kas ahrsopus fawa nowadda ar passchēm jeb bes passchēm dshwo, zur scho sluddinaschannu usfazitōs, lai winni schē tahs usfakkamas-ſhmes fanemm, tahs usnemſchanas ſhmes lihds **2tram** **Webruarim 1861** schē peeneſs un pee zitteem nowaddeem fewi leel peerakſitees; un kas to ne klanſihs, tas lai gaida, ka pa Jurgeem 1861 winneem schē taps deenasta weetas eerahditas un passchē tad wairf ne dabbuhs. 2

Sarkanmuischā, tai 14tā **Oktoberi 1860.**

(Nr. 729.)

Paq. wezz. Jakob Kanstohn.

Teef. schriber. G. Steinhäusen.

No Kurſiſchu Krohna pagasta teefas tohy us Kurſiſchu muischas waldischanas iswehleschannu wisseem pee Krohna muischas Kurſiſcheem peederigeem zilwekeem, no wihrischku un seewischku abbas kahrtas, turklah arri ispiſtkeem nekruschkeem, kas taggad ar jeb bes passchēm ahrsopus fawa pagasta dshwo, uſteiktōs, un tur klah usdohts, sawas uſteifschanas ſhmes bes saweschanas schē fanemm un liffumōs wolittā laikā lihds **2tram** **Webruarim 1861** tahs waijadſigas usnemſchanas ſhmes par winnu peerakſiſchannu pee zitteem pagasteem, pee schihs pagasta teefas peeneſt, — ar to peedraudeschannu, ka tee, ja tā ne isdarrihš, pehz liffumeem, woi nu bes winnu lihdsgribbeschanas pee zitteem pagasteem taps peerakſiti, jeb winnu taggadejā pagastā deenestu nemt, no teefas pufes peespeesti. 2

Kurſiſchu pagasta teefā, tai 14tā **Oktoberi 1860.**

(Nr. 1128.)

Paq. wezz.: W. Dschipner.

Teefas schriber.: Grube.

S i n n a.

No ſirds wateizam par tahim niblestibas dahwanahm, kas weelſch **missionareem** pee mums atrahſuſchas: 1) No **Salkanmuischas** draudses 7 rubl. 40 kop. 2) No **Schn. p. 1.** 2 rubl. Lai Deews ſwehti nibligus dewejus. 8-3.

B r i h w d r i l l e h t.

No juhemallas-gubernements augstas waldischanas pufes: Collegienrath G. Blaesle, Jenser. Jelgawā, tai 31. **Oktoberi 1860.**
No. 184.